

Ministerie van Binnenlandse Zaken

+++++

Aanbieding rapport "Klagen bij de politie"

Datum	6 maart 1998
Aan	De korpsbeheerders De korpschefs
Afkomstig van	: Directie Politie
Ons kenmerk	: EA98/U600
Bijlagen)	: Twee
Doelstelling	: Informatie
Juridische grondslag	: Geen
Relatie met andere circulaire's	: Geen
Ingangsdatum	: 6 maart 1998
Geldig tot :	
Inlichtingen	: Mw. dr. A.W. Onneweer

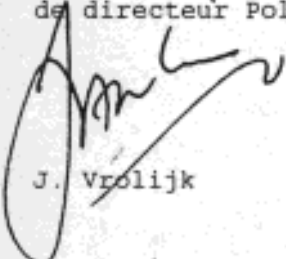
Circulaire

+++++

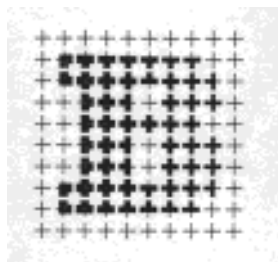
Zoals u bekend is heeft B&A Groep, in samenwerking met de Universiteit Utrecht, een evaluatieonderzoek uitgevoerd naar de klachtregelingen van de regionale politiekorpsen, het Korps landelijke politiediensten en de Rijksrecherche. De resultaten van dit onderzoek zijn weergegeven in de uitgave "Klagen bij de politie". Bijgaand doe ik u, mede namens mijn ambtgenote van Justitie, een exemplaar van deze uitgave toekomen.

Voorts treft u bijgevoegd een afschrift aan van de aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer bij het rapport. Deze brief, naar de inhoud waarvan ik u korthedshalve verwijs, bevat een beknopt inhoudsoverzicht, een eerste beoordeling van de onderzoeksresultaten en een beschrijving van de verdere procedure.

Ten slotte wil ik u dank zeggen voor de bereidwillige medewerking die aan de onderzoekers is verleend door de korpsen bij de uitvoering van het onderzoek.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,
voor deze,
de directeur Politie,

J. Vrolijk

Ministerie van Binnenlandse Zaken

Aan

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bijlage	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
Één		EA98/U359 68007/598/gbj	27 februari 1998
Inlichtingen bij		Doorkiesnummer	
Mw. dr. A.W. Onneweer		(070) 3026488	
Onderwerp		Departementsonderdeel	
onderzoek politiekklachtregelingen		DGOOV/Directie Politie	

Inleiding

Ingevolge hoofdstuk 10 van de Politiewet 1993 dienen alle regionale politiekorpsen, het Korps landelijke politiediensten en de Rijksrecherche over een klachtenregeling te beschikken. Het is u bekend dat ter evaluatie een onderzoek naar de vormgeving en werking van de politiekklachtenregelingen zou worden uitgevoerd. Dit onderzoek, dat is uitgevoerd door de B&A Groep in samenwerking met de Rijksuniversiteit Utrecht, is onlangs afgerond. Hierbij sturen wij u het rapport toe.

Vorbereiding van het onderzoek

De opdracht voor het onderzoek is door mij verleend in overleg met de minister van Justitie en met het Korpsbeheerdersberaad. Ter voorbereiding van de evaluatie is een werkgroep in het leven geroepen bestaand uit vertegenwoordigers van de betrokken ministeries, het Korpsbeheerdersberaad, het openbaar ministerie en de politiekorpsen en een waarnemer namens de Nationale Ombudsman. De werkgroep heeft onder meer de onderzoeksopdracht geformuleerd. Ten behoeve van de uitvoering van het onderzoek is een begeleidingscommissie ingesteld, die bestond uit vertegenwoordigers van de betrokken ministeries, het Korpsbeheerdersberaad en de Nationale Ombudsman.

Het rapport

Het rapport bestaat na een inleidend deel en een beschrijving van het juridisch kader uit een analyse van delen van de klachtenprocedure. Van elk onderwerp is aangegeven hoe een en ander bij de korpsen is geregeld, waarna ingegaan wordt op de toepassing in de praktijk. Verder is het functioneren van de klachtenregeling in vier regio's (Haaglanden, Noord- en Oost-Gelderland, Zaanstreek-Waterland en Limburg-zuid) in diepte onderzocht, waarbij onderzoek is gedaan naar ervaringen van klagers en betrokken politieambtenaren. Het rapport

wordt afgesloten met een paragraaf waarin de huidige regelingen en praktijk naar de voorgenomen regeling in de Algemene wet bestuursrecht worden gelegd.

Conclusies op hoofdlijnen

Het rapport bevat veel en waardevolle informatie over de wijze waarop vorm is gegeven aan de opdracht tot regeling die in hoofdstuk 10 van de Politiewet 1993 is neergelegd, alsmede over de uitvoeringspraktijk van de regelingen. Het is niet mogelijk in dit bestek een volledig beeld van de conclusies die in het rapport worden getrokken te geven. Daarvoor is het aantal aspecten van de politiekachtenregelingen dat in het rapport wordt belicht, te groot. Hier moet naast het noemen van een aantal hoofdzaken, worden volstaan met een verwijzing naar de conclusies in het rapport.

In het rapport wordt onder meer geconcludeerd dat er sprake is van een grote verscheidenheid aan regelingen, waarvan de vormgeving door min of meer toevallige omstandigheden lijkt ingegeven. Voorts blijkt uit het onderzoek dat de resultaten en effecten van een klachtenprocedure maar voor een klein deel afhankelijk zijn van de betreffende klachtenregeling. Wellicht zijn zaken als de professionaliteit van de klachtenbehandelaar en de houding van de betrokken ambtenaar van groter belang.

Een aantal conclusies geeft reden tot zorg. Zo constateren de onderzoekers dat sommige klachtenregelingen en de toepassing ervan op bepaalde punten in strijd zijn met de Politiewet 1993 of met de bedoeling van de wetgever. Voorts wordt in de politieregio's vaak minder lering getrokken uit klachten dan mogelijk is. Een verbinding tussen de klachtenprocedures en bijvoorbeeld algemeen kwaliteitsbeleid en personeelsbeleid wordt nog nauwelijks gelegd. Ook komt uit het rapport naar voren dat bij een aanzienlijk deel van de klagers het vertrouwen in de politie is afgenomen door de wijze waarop de klacht is behandeld.

Beoordeling

Het rapport bevat te veel onderwerpen en conclusies om nu reeds een afgewogen standpunt in te kunnen nemen. Bovendien is het noodzakelijk dat de korpsen en de politievakorganisaties zich over de bevindingen kunnen uitspreken, alvorens definitieve conclusies te trekken. Daarbij gaat het er niet alleen om een duidelijk zicht te krijgen op over dit onderwerp levende opvattingen, maar ook om een situatie te scheppen waarin in samenwerking met betrokkenen kan worden gewerkt aan een verbeterde wijze van omgaan met klachten over de politie. Het gaat hierbij zowel om wijziging van bestaande wetgeving als om verbetering van het omgaan met klachten in de praktijk. Dat het grote belang van een goede klachtenbehandeling bij alle betrokkenen wordt ingezien, blijkt onder meer uit de wijze waarop het onderzoek is voorbereid en begeleid.

Het is daarom aangewezen nu enkele lijnen aan te geven van waaruit neer onze opvatting naar de resultaten van het onderzoek gekeken zou moeten worden.

Allereerst is van belang dat de behandeling van klachten een belangrijk instrument is om de kwaliteit van het optreden van de politie te verbeteren. Zowel aan de behandeling van individuele klachten als aan de algemene analyse van klachten, kan waardevolle informatie worden ontleend op welke punten bij de individuele ambtenaar of bij het korps in het algemeen verbetering van het

optreden noodzakelijk is. Duidelijk is dat om ten volle van de aanwezige informatie gebruik te maken, de nodige stappen binnen de korpsen zullen moeten worden gezet.

De wijze waarop met klachten wordt omgegaan is van belang voor de versterking van de integriteit van de politie. Daarbij komt dat met name de wijze waarop de klacht is behandeld bepalend lijkt te zijn voor het herstel van het vertrouwen dat de klager heeft in de politie. Dit betekent naar onze mening dat inspanning moet worden verricht om de deskundigheid bij de behandeling van klachten te vergroten.

Voorts is van belang dat er een grote verscheidenheid is aan regelingen, die voor een groot deel niet teruggevoerd lijkt te kunnen worden op objectief aan te duiden omstandigheden. Het is zeer de vraag of deze situatie gewenst is met het oog op de, zeker vanuit de positie van de burger gewenste, eenheid van de Nederlandse politie. Met name bij de klachtenregeling die een belangrijk element is bij; het waarborgen van de toegankelijkheid van de politie voor de burger, is inzichtelijkheid van groot belang. De inzichtelijkheid wordt niet bevorderd door het bestaan van zo'n grote verscheidenheid aan regelingen als nu blijkt het onderzoek bestaat. De vraag kan worden gesteld welk nieuw evenwicht tussen het belang van regeling door de regio's enerzijds en inzichtelijkheid voor de burger anderzijds moet worden gevonden.

Tenslotte is duidelijk dat, indien een algemene regeling van het klachtrecht in de Algemene wet bestuursrecht tot stand komt, de regeling in de Politiewet 1993 in dit licht zal moeten worden aangepast. Het onderzoek biedt een waardevolle aanzet om de voorbereiding hiervan ter hand te nemen.

Verdere procedure

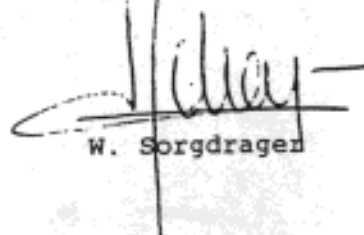
Wij stellen ons voor dat het rapport, vergezeld van onze opvattingen zoals hierboven geschetst, aan het Korpsbeheerdersberaad, aan het Hoofdcommissarissen, aan de Raad van Hoofdcommissarissen en aan de politievakorganisaties wordt gezonden. Wij zullen de beraden en de politievakorganisaties verzoeken ons hun visie op het rapport te geven, alsmede aan te geven op welke wijze volgens hen de regelgeving, mede met het oog op de voorgenomen regeling van het klachtrecht in de Algemene wet bestuursrecht, aangepast moet worden. Voorts zullen wij op korte termijn met de beraden in overleg treden op welke wijze de deskundigheid bij de behandeling van klachten bevorderd kan worden en welke maatregelen moeten worden getroffen om te bevorderen dat de klachten worden gebruikt ter verbetering van de kwaliteit van het politieoptreden. Vanzelfsprekend zullen wij u, naar wij hopen voor de zomer, over de resultaten van dit overleg nader inlichten.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

H.F. Dijkstal

DE MINISTER VAN JUSTITIE,

W. Sorgdrager